

[Ministeren for offentlige arbejder]

vejen mellem Vejle og Skibet, i Nordjylland en forlægning af Skippergade i Frederikshavn, en udbygning af Nørresundby-Hjørring-vejen gennem Vestbjerg og Sulsted og en forlægning af Nørresundby-Sæby-vejen vest om Flauenskjold. De nævnte hovedlandevejsarbejder, der færdiggøres i 1986, koster tilsammen ca. 300 mill. kr.

Til cykelstier langs vore hovedlandeveje blev der i 1985 anvendt ca. 85 mill. kr., og der blev åbnet 48 km nye stier, hvorved der, siden cykelstiprogrammet blev startet i 1979, er anlagt ca. 258 km cykelstier.

Med hensyn til det foreliggende lovforslag kan jeg oplyse, at forslaget har været forelagt vejnævnet, der ikke har haft bemærkninger. I øvrigt skal jeg henvise til bemærkningerne til lovforslaget.

Til slut vil jeg gerne understrege, at de angivne anlægsprogrammer samt tidspunkterne for anlæggenes færdiggørelse er baseret på og afhængige af, at vi får de anlægsbevillinger, vi i dag forudsætter.

Hermed skal jeg anbefale lovforslaget til tingets velvillige behandling.

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Jeg skal hermed fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om udbygning af færgefarterne over Store Bælt.

(Lovforslag nr. L 125).

Ved lovforslaget træffes der særlig bestemmelse om udførelse af overføringen af Storebæltsvej over den nye banestrækning Nyborg-Knudshoved. Dette arbejde kan synes at være et mindre element i forhold til det samlede projekt; men som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, har et flertal i folketingets udvalg om offentlige arbejder støttet de indsigelser, der fra Nyborg kommunes og fynske folketingsmedlemmers side er blevet fremsat imod det af ekspropriationskommissionen godkendte forslag til denne overføring.

Det har ikke været uden grundige overvejelser, at jeg med dette lovforslag følger udvalget om offentlige arbejders indstilling om gennemførelse af et andet projekt end det af ekspropriationskommissionen godkendte. Forholdet er jo det, at der ikke kan foretages ekspropriation til et andet anlæg end det, som kommissionen har vedtaget, medmindre

en særlig lov bestemmer andet. Det kan være betænkeligt at gribe ind i den i lovgivningen generelt fastlagte fremgangsmåde. I dette tilfælde har jeg imidlertid ment, at de indsigelser, der er fremsat imod det vedtagne projekt, er så vægtige, at det undtagelsesvis i selve loven bør bestemmes, hvorledes det pågældende projekt skal udføres. Dertil kommer den helt afgørende begrundelse, at ministeren ønsker at handle i overensstemmelse med et af et stort flertal i udvalget tilkendegivet standpunkt. Jeg understreger, at det bør være en undtagelse, at lovgivningsmagten således griber ind og fastlægger detaljerne i et projekt.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til tingets velvillige behandling.

Finansministeren (Palle Simonsen):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om tjenestemandspension. (Ændring af reglerne om retrætevilkår, opsat pension, fratrædelsesgodtgørelse og samordningsfradrag).

(Lovforslag nr. L 126).

Forslag til lov om åremålsansættelse af tjenestemænd og ansatte på tjenstemandslignende vilkår.

(Lovforslag nr. L 127).

Forslag til lov om ændring af lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

(Lovforslag nr. L 128).

Det samlede kompleks af lovforslag har udgangspunkt i regeringens moderniseringsprogram samt et konkret behov for ændring af reglerne om samordningsfradrag i tjenestemandspensionen.

I regeringens *moderniseringsprogram* indgår en række personalepolitiske initiativer.

Løn- og ansættelsesvilkår for personale i staten, folkeskolen og folkekirken fastsættes som hovedregel ved aftale eller overenskomst mellem finansministeren og vedkommende forhandlingsberettigede organisation.

En række moderniseringslementer med hensyn til regelforenklning, decentralisering og løndifferentiering indgik derfor i regeringens oplæg til forhandlingerne i 1985. Trods det vanskelige forhandlingsforløb lykkedes det at opnå enighed om visse skridt i den

[Finansministeren]

ønskede retning i de paritetiske nævn, der nedsattes ved forlængelsesloven.

På tjenestemandsområdet er en række regler af betydning for ansættelsessystemets mulighed for tilpasning til udviklingen imidlertid fastsat i lovsform. De nu fremsatte lovforslag tilsigter at øge fleksibiliteten og mobiliteten, samtidig med at værdifulde grundlæggende træk i tjenestemandssystemet bevares.

Regeringen har desuden fundet det rimeligt på tjenestemandspensionsområdet at foreslå forbedringer af *samordningsfradragsoordningen*, bl.a. i form af en afvikling af det samordningsfradrag, der foretages, når ægtefællen får udbetalt social pension.

Fra de enkelte lovforslag kan særligt fremhæves følgende:

Tjenestemandspensionsloven

Til fremme af mobiliteten blandt det tjenestemandsansatte personale blev det i de paritetiske nævn aftalt med organisationerne, at der skulle søges hjemmel til fremtidig regulering af de *opsatte pensioner*. De tilkommer bl.a. tjenestemænd, der fratræder efter eget ønske for at overgå til ansættelse i det private erhvervsliv eller til anden ansættelsesform i det offentlige.

I den siden 1969 gældende tjenestemandspensionslov er der ikke hjemmel for regulering af opsatte pensioner i opsættelsesperioden. De opsatte pensioner er derfor blevet stadig mindre værd som følge af de skete løn- og prisstigninger. Denne forringelse af pensionsretten har virket hindrende på tjenestemænds tilbøjelighed til at søge anden beskæftigelse.

Det foreslås, at nuværende og kommende opsatte pensioner reguleres som tjenestemandspensioner med virkning fra den regulering, som sker 1. april 1986. I visse situationer kan der i stedet udbetales en fratrædelsesgodtgørelse, der skal anvendes til pensionsformål efter nærmere bestemmelse.

Den opsatte pension vil efter forslaget kunne udbetales fra det fyldte 60. år med et vist fradrag, såfremt den pågældende er udtrådt af arbejdsmarkedet.

For at kunne tilgodese behovet for omstilling og eventuel udskiftning i chefstillinger er der med organisationerne aftalt en udvidelse af den hidtil gældende *retræte*aftale til at omfatte statstjenestemænd i lønrammerne 36-40

og statstjenestemænd i lønramme 35 i egentlige chefstillinger.

Dette foreslås suppleret med lovhjemmel for hel eller delvis bevarelse af den pensionsmæssige status ved pensionering fra en lavere placeret stilling, som en tjenestemand kan have overtaget i retrætesammenhæng.

Regeringen har på baggrund af betænkningerne nr. 1028 (fra pensionsudvalget) og nr. 1054 (fra samordningsfradragudvalget) fundet det rimeligt at foreslå en afvikling af det *samordningsfradrag*, der foretages i en tjenestemandspension for den sociale pension, som ægtefællen får udbetalt.

Afviklingen skal ske ad 4 gange pr. 1. januar i hvert af årene 1987, 1988, 1989 og 1990. Samordningsfradrag for ægtefællens indtægtsregulerede sociale førtidspension skal dog bortfalde 1. januar 1987.

Samordningsfradrag for tjenestemandspensionistens egen indtægtsregulerede sociale førtidspension foreslås afskaffet pr. 1. januar 1991.

Med afskaffelsen af de indtægtsregulerede samordningsfradrag vil der ske en administrativ forenkling på området, og reglerne vil blive lettere forståelige for pensionisterne.

Samordningsfradraget er hidtil blevet reguleret i takt med forhøjelserne af de sociale pensioner. Da dyrtidsreguleringen af tjenestemandspensionerne er suspenderet, har stigningerne i samordningsfradraget været større end stigningerne i pensionerne.

Derfor foreslås samordningsfradraget fra 1. januar 1987 reguleret på samme måde som tjenestemandspensionerne.

Det foreslås endvidere, at en tjenestemandspensionist, der ikke ønsker at søge folkepension, fra 1. januar 1987 ikke længere skal betale samordningsfradrag, og at samordningsfradraget skal deles, når en ægtefællepension deles mellem en enke og en eller flere fraskilte hustruer.

Åremålsloven

Det er regeringens opfattelse, at ansættelse på åremål i relevante stillingskategorier bør have en større udbredelse end i dag. Der fremsættes derfor forslag til en række ændringer af retsgrundlaget for at fjerne nogle strukturelle hindringer for denne ansættelsesforms anvendelse. Det skal bl.a. være muligt at kombinere ansættelse på vilkår svarende

[Finansministeren]

til tjenestemandsløvens med pensionsvilkår, der kan tilpasses den konkrete ansættelsessituation.

Regeringen er endvidere indstillet på at optage forhandling med de respektive organisationer på overenskomstområdet med henblik på at skabe mulighed for åremålsansættelse på overenskomstvilkår. Det nærmere omfang heraf vil bero på resultatet af sådanne forhandlinger. Det er dog regeringens opfattelse, at ansættelse i statens øverste chefstillinger som det normale fortsat bør ske på tjenestemandsvilkår.

Sideløbende med lovforslagets fremsættelse har der været ført forhandlinger med tjenestemændenes centralorganisationer om ændrede løn- og ansættelsesvilkår for åremålsansatte tjenestemænd. Der er opnået principiel enighed om ændringer, der vil gøre det muligt at tilbyde lønvilkår, der kan forbedre statens rekrutteringsmuligheder til chefstillinger, ikke mindst blandt personer, der ikke i forvejen er ansat i staten.

Tjenestemandsløven

Siden tjenestemandssreformen i 1969 fastsættes løn- og ansættelsesvilkår for tjenestemænd, bortset fra pensionsforhold, som hovedregel ved aftale. Moderniseringsinitiativer forudsætter derfor kun i begrænset omfang lovændringer. Det foreslås bl.a., at ydelse af tjenestefrihed uden løn ud over 3 år ikke som hidtil forudsætter finansministerens samtykke. Endvidere skal ansøgere til tjenestemandstillinger sikres større diskretion gennem et forbud mod offentliggørelse af ansøgnavnene. Endelig foreslås der skabt hjemmel til at fastsætte en pligt til at forblive ansat i en periode efter en gennemgået uddannelse, således at staten sikres udbytte af den uddannelse, det offentlige har bekostet.

I øvrigt omfatter det samlede lovkompleks en række mindre ændringer af tjenestemandsløvgivningen, som udviklingen siden 1969 har vist behov for.

De 3 lovforslag har været forhandlet med tjenestemændenes centralorganisationer, der har kunnet tilslutte sig forslagene.

Med hensyn til åremålsansættelse har der dog på et enkelt punkt ikke kunnet opnås enighed med alle 4 centralorganisationer, idet disse indbyrdes har forskellige opfattelser af, i hvilket omfang der bør åbnes ad-

gang for overenskomstansættelse på åremål. Som det fremgår af det tidligere nævnte, tager lovforslaget ikke stilling til dette spørgsmål. Det vil afhænge af de kommende forhandlinger med personaleorganisationerne.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene og bemærkningerne hertil, skal jeg anmode folketingsmedlemmerne om hurtig og velvillig behandling af forslagene.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
(Lovforslag nr. L 129).

Forslaget er udarbejdet efter de samme retningslinjer som det forslag, jeg fremsatte for folketinget den 2. oktober 1985, og som blev vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 1. november 1985. Det nu fremsatte forslag omfatter i alt 874 personer.

I lighed med tidligere år er det min hensigt senere i folketingsåret at fremsætte forslag om meddelelse af dansk indfødsret til yderligere et antal personer.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketings velvillige og hurtige behandling.

Boligministeren (Bollmann):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om indeksregulerede realkreditlån m.fl. (Finansieringsreform for landbruget m.v.).

(Lovforslag nr. L 130).

Da jeg sidste gang – i slutningen af marts forrige år – fremsatte et lovforslag med samme betegnelse, skete det alene for at opfylde den parlamentariske forpligtelse, folketinget havde pålagt mig i kraft af vedtagelsen den 12. februar 1985 af beslutningsforslag nr. B 59 (folketingsåret 1984-85). Siden har en række forskellige forhold ændret sig i mere positiv retning.

Som man vil erindre, var de oprindelige såkaldte basislån og landbrugslån efter forslaget delvis indekserede. Det indebar efter regeringens opfattelse, at de til finansiering af lånene delvis indekserede obligationer måtte være omfattet af reglerne om realrente-